

וכן אין מברכין ברכת התנים, דהיינו שבע ברכות,

ואין מזמנין על ברכת המזון בשם, דהיינו, לומר: "נברך אלקינו",

כל הדברים הללו — אין עושין אותם בפחות מעשרה בני אדם.

ובפדיון קרקעות של הקדש⁶⁷ — בעינן עשרה, תשעה מהם ישראלים — וחד כהן.

ואדם, אם בא להפדות מיד הקדש — דינו כיוצא בהן, כקרקעות [ובגמרא מפרש לה היאך אדם קדיש].

גמרא:

מנא הני מילי דבעינן עשרה?

אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: דאמר קרא: "ונקדשתי בתוך בני ישראל". ודרשינן: כל דבר שבקדושה — לא יהא נעשה בפחות מעשרה⁶⁸.

מאי משמע, היכי משתמע מהך קרא האי מלתא?

דתני רבי חייא: אתיא בגזירה שוה ד"תוך" — "תוך".

דכתיב הכא: "ונקדשתי בתוך בני ישראל", וכתיב התם, במעשה קורח: "הבדלו מתוך העדה".

ואתיא מעשה קרח בגזירה שוה: "עדה" — "עדה" ממרגלים. דכתיב התם, במרגלים: "עד מתי לעדה הרעה הזאת".

מה להלן, במרגלים — עשרה הוו, שהרי היו שנים עשר מרגלים, ויצאו יהושע וכלב מכלל "עדה רעה", שהרי לא היו באותה עצה, אף כאן, במעשה קרח — עשרה.

והשתא ילפינן מקרח, בגזירה שוה ד"תוך" — תוך", לדבר שבקדושה, דכתיב ביה: "ונקדשתי בתוך בני ישראל", דבעינן ביה עשרה.

שנינו במשנתינו: ואין עושין מעמד ומושב בפחות מעשרה.

מאי טעמא?

כיון דבעי הממונה למימר להו לאותן מנחמים: "עמדו יקרים עמודו, שבו יקרים שבו" [דהיינו, שלאחר שהיו יושבין מעט, היה אומר להם הממונה: עמדו ולכו למקום אחר. רשב"ם בבבא בתרא דף ק' ע"ב], בכציר מעשרה — לאו אורח ארעא להטריח שליח לכך, לקרותן "יקרים". דאם כן, מה הנחת למרובין?!

67. רש"י פירש, דמיירי בבא לפדות קרקע מהקדש. אבל הרמב"ם בפיה"מ כתב, דמיירי בהקדש שבא לגבות חובו מקרקע הדיוט.
68. כתב בשו"ת הר"י מיגש [סימן קל"א]: "אם רצה היחיד לקרוא פסוקי הקדושה בניגון, על הדרך שנקראים במקרא, מותר לו לעשות. לפי

פחות מי', כדאיתא לקמן בגמ'.
ובמהרי"ל [מנהגים, הל' שופר] כתב: "תקיעת שופר א"צ מנין. כי זה הכלל: כל דבר דאורייתא — א"צ מנין". ולכאור' קשה מהכא, הרי נשיאת כפיים — דאורייתא היא, ובעינן עשרה!